Gemeente Westerveld

Raad van de gemeente Westerveld
Raadhuislaan 1
7981 EL DIEVER

Datum	Zaaknummer	Uw brief	Uw kenmerk
9 december 2025	2025-022031		

Onderwerp
Update Duurzaamheidsbeleid

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over de laatste ontwikkelingen met betrekking tot de duurzaamheidsopgaven. Deze brief is een vervolg op de "Update Duurzaamheidsbeleid" die u heeft ontvangen d.d. 1 juli 2025.

Invulling vacatures bij taakgroep Duurzaamheid
We zijn verheugd te kunnen melden dat de taakgroep op dit moment weer op sterkte is.

Dialoogavond 20 januari 2026
In 2026 zijn er een aantal belangrijke onderwerpen ten aanzien van duurzaamheidsopgaven: het warmteprogramma, de actualisatie van het duurzaamheidsbeleid, zon-op-gebouw en ontwikkelingen windenergie in buurtgemeenten. Deze vier onderwerpen vergen vooraf duiding en tijdens een dialoogavond begin 2026 wordt u hierover bijgepraat. Er is dan ook gelegenheid om vragen te stellen.

Actualisatie duurzaamheidsbeleid
Op dit moment wordt aan de hand van vijf thema's gewerkt aan de actualisatie van het (integrale) duurzaamheidsbeleid. Deze thema's zijn energietransitie, klimaatadaptatie, mobiliteit, circulaire economie en biodiversiteit en natuur. In oktober heeft er een werksessie plaatsgevonden, waarbij collega's met raakvlakken met de duurzame thema's hebben meegedacht en hun input hebben gegeven. Er wordt gekoerst op het tweede kwartaal van 2026 voor de behandeling en vaststelling van het geactualiseerde duurzaamheidsbeleid.

Warmteprogramma
In de Transitievisie Warmte, hierna TVW, staat het beleid van de gemeente Westerveld vastgelegd tot en met 2030. Het Warmteprogramma is de opvolger van de TVW en brengt de periode tot en met 2035 in beeld. Het Warmteprogramma is een verplicht programma onder de Omgevingswet en de eerste editie wordt uiterlijk 31 dec 2027 vastgesteld door het

College. Na vaststelling moet het elke 5 jaar worden geactualiseerd. Bij het opstellen van het Warmteprogramma en de bijbehorende besluitvorming wordt naast de juridische kaders ook rekening gehouden met technische en sociale aspecten.
Ondertussen wordt gewerkt aan de uitvoering van de TVW:

- *Opgave natuurbescherming middels soortenmanagementplan (SMP)*
  Een belangrijke pijler van de TVW is energiebesparing. Isolatie is daarbij een belangrijke factor. Gemeente Westerveld wil haar inwoners helpen met het uitvoeren van isolatie- en verduurzamingsmaatregelen, in lijn met de doelen uit het Klimaatakkoord. Daarbij moet rekening worden gehouden met gebouw bewonende diersoorten zoals vleermuizen, huismussen, huis- en gierzwaluwen. Dit doen we met het Soortenmanagementplan (SMP). Dit is een instrument waarmee we een gebiedsgerichte vergunning bij de provincie kunnen aanvragen voor een periode van 10 jaar, waardoor isolatie-, verduurzamingswerkzaamheden, onderhoud en andere werkzaamheden efficiënt uitgevoerd kunnen worden zonder dat bij elke woning of gebouw individueel ecologisch onderzoek nodig is. Zonder SMP mag maximaal 6% van de woningen o.a. spouwmuurisolatie toepassen, wat een aanzienlijke belemmering betekent voor het behalen van onze isolatiedoelstellingen. Het SMP dekt naar verwachting tenminste 92% van de woningen in Westerveld en gaat gebruikt worden door een breed scala aan partijen binnen de gemeente, zoals particuliere eigenaren en bedrijven, maar ook de Maatschappij van Weldadigheid, woningcorporatie Actium en gemeente Westerveld zelf. Deze collectieve oplossing bespaart gebruikers substantiële investeringen in onderzoek (totale kosten kunnen oplopen tot ca. €4 tot 6k per locatie) en uitvoering van maatregelen. De kosten voor dit SMP kunnen gedekt worden uit de door het Rijk voor dit doel beschikbaar gestelde budgetten. Na een lange voorbereidingsperiode zal in november 2025 de aanbesteding van het Soortenmanagementplan-traject (incl. vergunningaanvraag bij vergunning en interne implementatie) worden gedaan.
- *Westerveld Woont Duurzaam*
  Gemeente Westerveld ondersteunt inwoners bij het verduurzamen van hun woning. Er blijkt veel behoefte te zijn aan technisch advies en financieel advies. Als antwoord op deze behoefte heeft het college het project 'Westerveld Woont Duurzaam' vastgesteld. Als deelnemer aan het project kunnen eigenaar-bewoners een technisch en/of financieel advies krijgen met betrekking tot verduurzaming van hun woning. Het project sluit naadloos aan op een subsidieregeling voor isolatie die in 2026 van start gaat. Het project Westerveld Woont Duurzaam vervangt de duurzaamheidsbon. Hiervan bleek dat er voor veel van de maatregelen ook op andere manieren gestimuleerd werd. Westerveld Woont Duurzaam is geen subsidie, maar inwoners nemen deel aan het project dat tevens dient om het beleid van de gemeente beter te kunnen monitoren en evalueren.
- *Monumentencollectief*
  Westerveld kent relatief veel monumentale panden. De extra eisen die gesteld zijn

door de overheid brengt extra drempels met zich mee bij de verduurzaming ervan. De gemeente wil de eigenaren van deze monumenten daarom ontzorgen. In een pilot wordt gekeken hoe dit vorm kan krijgen in een gezamenlijke aanpak van meerdere monumentale panden. De eigenaren krijgen zowel technisch advies als financieel advies (vergelijkbaar met Westerveld Woont Duurzaam). Experts worden ingeschakeld waar nodig. De resultaten van de pilot worden gecommuniceerd met inwoners. De ervaringen met monumenten kunnen ook eigenaren van andere oudere panden inspireren tot het nemen van maatregelen.

RES-opgave

Grootschalige opwek zon-op-land/water

Vergunningen zijn verleend en onherroepelijk voor drijvende zonneparken op de Paardenweide en de achterste plas bij Calduran. We monitoren de voortgang van deze projecten, om adequaat te kunnen reageren in geval realisatie van de grootschalige RES-doelstelling in het gedrang zou kunnen komen. Naar verwachting leveren deze twee zonneparken 9.000 MWh meer op dan de geambieerde 28.000 MWh. Voor het programma Opwek Energie op Rijksgronden (OER) A32 is de voorverkenningsfase afgerond en is de verkenningsfase gestart.

Grootschalig zon-op-gebouw

De ambitie voor zon-op-gebouw van de gemeente Westerveld is 47.000 MWh. Hiervan is reeds 12.000 MWh gerealiseerd en -onder voorbehoud van instemming door de andere RES-partners- wordt er verwacht dat ook het overschot van 9.000 MWh uit de grootschalige opwek ambities als gerealiseerde opgave mag worden beschouwd. Dan zou er 24.000 MWh resteren om nog invulling aan te geven. Uit onderzoek blijkt er een potentieel voor zon-op-gebouw in Westerveld van 43.000 MWh. Voor de beeldvorming: dat zijn ongeveer 78.000 zonnepanelen of 156 grote daken met 500 panelen.

In vervolg op het potentieonderzoek is er met strategiesessies in beeld gebracht waar de meest kansrijke gebouwen zich bevinden en is de uitvoeringsstrategie opgesteld. Deze bestaat uit 4 stappen:

1. Interessepeiling (en inventarisatie van mogelijke bezwaren)
2. In geval van interesse: gratis maatwerk advies door IkBenDrentsOndernemer
3. Terugkoppeling uitkomst adviesgesprek
4. Bespreken mogelijke vervolgstappen

In deze uitvoeringsstrategie is ook gekeken naar het maatschappelijke vastgoed. Veel hiervan zal in de komende jaren mogelijk verkocht of gerenoveerd worden. In de Visie vastgoed wordt aangegeven welke keus gemaakt wordt. Bij renovatie zal in de businesscases die opgesteld worden per pand de mogelijkheid voor zonnepanelen meegenomen. Voor nieuwbouw zijn er wettelijk eisen voor een energiezuinig gebouw, (Bijna EnergieNeutrale Gebouwen) waarbij zonnepanelen een grote rol spelen.

Tot slot is het belangrijk dat de gemeente hierin ook zelf het goede voorbeeld geeft. Op het gemeentehuis liggen al jaren zonnepanelen en op de gemeentewerf zijn onlangs zonnepanelen geplaatst. Op andere gebouwen in eigendom van de gemeente zal in het onderhoudsplan rekening gehouden worden met het plaatsen van zonnepanelen op daken.

Om het succes van dit project te meten zullen er twee tussentijdse evaluatiemomenten worden vastgesteld. Dit om tussendoor vinger aan de pols te houden en eventueel de aanpak nog bij te sturen. Over een jaar verwachten we inzicht te hebben in: het aantal deelnemers en de (potentiële) hoeveelheid zonnepanelen/opgewekte elektriciteit en de redenen van bedrijven om nu níet deel te nemen. Op basis hiervan wordt een vervolgaanpak voorgesteld en zal er worden aangegeven in hoeverre bijstelling van de doelstelling nodig is.

Overige duurzaamheidsprojecten en ontwikkelingen
Tot slot willen wij nog een aantal specifieke duurzaamheidsprojecten toelichten.

Pilot erfmolens
Het 'Pilot erfmolens Monitoringsonderzoek' is in concept klaar. Samen met 3 andere gemeentes in Zuidwest-Drenthe onderzoekt gemeente Westerveld met deze pilot of erfmolens met een maximale ashoogte van 25 meter a) inpasbaar zijn in het landschap, b) er draagvlak is onder omwonenden en c) het (financieel) rendabel is voor de agrariër. Het exacte oplevermoment van het onderzoek is nog niet bekend, we verwachten dat we u hierover in Q1 2026 te kunnen informeren.

Duurzaamheidsplein Ondernemersfair
Op zaterdag 8 november verzorgde de taakgroep Duurzaamheid voor het 2e keer het Duurzaamheidsplein op de Ondernemersfair. Samen met energiecoaches, lokale energie-initiatieven, het Drents Energie Loket en andere organisaties relevant voor de duurzaamheidsopgaven, werden bezoekers van de fair geïnformeerd, geënthousiasmeerd en geïnspireerd op het gebied van de duurzaamheidsopgaven.

Regionale maatlat Fluvius
Op 11 november heeft het college de regionale maatlat Fluvius als ambitie vastgesteld. Deze regionale maatlat is de regionale uitwerking van de landelijke maatlat klimaatadaptief bouwen en geeft richtlijnen over hoe klimaatadaptief bouwen vormgegeven kan worden. Deze maatlat is eveneens vastgesteld door de andere partners binnen Fluvius, waardoor er voor wat betreft klimaatadaptief bouwen een gelijk speelveld ontstaat voor ontwikkelaars in deze gemeenten.

Ontwikkelingen wind in buurgemeenten
In buurgemeente De Wolden wordt de mogelijkheid van windenergie in de buurt van Ruinerwold-Noord verkend, in buurgemeente Meppel zijn windmolens voorzien i.c.m. bedrijventerrein en waterberging op Noord IV. Hoewel gemeente Westerveld zelf geen

windambitie heeft, hebben de ambities van de andere gemeenten mogelijk wel impact voor inwoners en ondernemers van Westerveld. Daarom wordt samengewerkt met de gemeenten Meppel, De Wolden, Steenwijkerland en Provincie Drenthe, zodat de belangen van haar inwoners, belanghebbenden en gemeente Westerveld behartigd worden. Het doel van deze samenwerking is om bij alle ontwikkelingen op het gebied van windenergie te streven naar een zo eenduidig mogelijke aanpak voor alle inwoners in het gebied ten aan zien van participatie, ruimtelijke aspecten en lokaal eigendom en om daar waar mogelijk tot eenduidig en uniform beleid te komen. De samenwerking is verankerd in een convenant. Het plan van aanpak samenwerking windenergie is 9 december 2025 vastgesteld door het college.

Het plan van aanpak vormt de basis voor een gestructureerde samenwerking binnen de Regionale Energiestrategieën (RES Drenthe en RES West-Overijssel). Als samenwerkende partijen hebben we afgesproken om beleid te ontwikkelen rond drie centrale thema's: lokaal eigendom, participatie en ruimtelijke inpassing. Deze thema's stemmen we bestuurlijk met elkaar af. Daarbij wordt er nadrukkelijk gekeken naar de kansen en zorgen van inwoners, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden. Bij de uitwerking van de verschillende onderwerpen worden belanghebbenden uit de omgeving actief betrokken. Het plan van aanpak bevat een routekaart met mijlpalen, besluitvormingsmomenten en een gezamenlijke communicatiestrategie. De komende periode werken de gemeenten en provincie aan het concretiseren van beleid, het organiseren van bijeenkomsten en het betrekken van inwoners bij de verdere uitwerking.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en zien u graag op de dialoogavond in januari!

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

D.B. Bruijn
secretaris

J. Spoelstra
burgemeester